

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету
професора В. Ч. Лі

МАТЕРІАЛИ
КОНФЕРЕНЦІЇ

МИКОЛАЇВ – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ МОН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАНУ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
СПІЛКА ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ МОРСЬКИХ НАУК, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ
ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана
Інженерно-економічного факультету НУК
професора В.Ч. Лі

30 листопада - 01 грудня 2023 року

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Кафедра менеджменту
пр. Центральний, 3

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Том 1

МИКОЛАЇВ – 2023

УДК 33:65

ОРГАНІЗАТОРИ:

*Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
University of Eastern Finland
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Західноукраїнський національний університет
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Міжнародна академія морських наук, технологій та інновацій
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
Торгово-промислова палата України
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва*

***Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.***

*Відповідальний за випуск:
Волосяк Марина Валеріївна*

Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України:
Збірник матеріалів наукових економічних читань. Миколаїв: НУК, 2023. Том 1.
376 с.

У збірнику подані найцікавіші та найактуальніші матеріали з поданих на наукові економічні читання «Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України».

Висвітлено актуальні проблеми управління соціально-економічними формаціями; розглянуто напрями, важелі та цифрові рішення економіки війни та повоєнної реконструкції економіки України; обговорено напрями економічної політики України в забезпеченні відновлення та збалансованого розвитку економіки. Визначені проблемні та дискусійні питання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в умовах відновлення економіки України; виявлені фінансові аспекти повоєнного відновлення і трансформації економіки України.

Збірник може бути корисним для науковців, державних службовців, підприємців, професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, аспірантів та студентів.

© Видавництво НУК, 2023
© Національний університет
кораблебудування, 2023

*Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана
Інженерно-економічного факультету НУК
доктора економічних наук, професора Василя Чангіровича Лі*

Лі Василь Чангірович
(1937-2003)

*Доктор економічних наук, професор
Декан Інженерно-економічного факультету (1991-1996)*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова:

Вячеслав Івата, к.е.н., доцент, в.о. декана Факультету економіки моря НУК (UA)

Вчений секретар:

Марина Волосюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (UA)

Члени оргкомітету:

Ігор Сіренко, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту (UA)

Ірина Крамаренко, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту (UA)

Микола Фатеев, к.т.н., доцент, професор кафедри менеджменту (UA)

Наталія Гришина, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (UA)

Ірина Запорожець, к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (UA)

Олена Іщенко, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (UA)

Сергій Сергійчук, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (UA)

Наталія Тубальцева, к.е.н., доцент кафедри менеджменту (UA)

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Матеріали наукових економічних читань,
присвячених пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК
професора В. Ч. Лі

30 листопада - 01 грудня 2023 року

За редакцією авторів

Відповідальні за випуск: І. В. Сіренко, М. В. Волосюк
Комп'ютерне верстання: І. В. Сіренко

Підписано до друку 29.11.2023

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ ТА ПОВОЄННА РЕКОНСТРУКЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ, ВАЖЕЛІ ТА ЦИФРОВІ РІШЕННЯ.....	150
Коваленко Марина.....	150
ЕКОНОМІКА ВОЄННОЇ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Корнієнко Оксана	154
МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ РІВНЯ ЦИФРОВОЇ ЗРІЛОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Ломоносов Анатолій, Ломоносова Оксана	157
СПЕЦИФІЧНІ РИСИ МОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОСОБЛИВОГО ВИДУ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Ломоносов Дмитро, Година Олексій	161
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	
Надточій Ірина, Огорь Ганна.....	164
ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
Павлюк Тетяна	168
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БІРЖОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ІНВЕСТИВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	
Хацер Максим.....	171
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ НА МІКРОРІВНІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У МЕЖАХ ВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Хацер Максим, Марковська Софія	174
ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВИДАВНИЧОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Гусева-Божаткіна Вікторія, Гаджилов Богдан	177
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Hatsura Yaroslav	181
IMPLEMENTATION OF 3D PRINTING TECHNOLOGY IN UKRAINE RECONSTRUCTION	

Бачула Валерія	185
ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЦИФРОВІ РІШЕННЯ	
Воротинцев Максим	187
ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РИТЕЙЛИНГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гацура Ярослав, Парсяк Володимир	190
ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В МАРИКУЛЬТУРНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
Гено Денис	193
ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ ТА ПІДНЕСЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ В ЕПОХУ ІННОВАЦІЙ	
Енгель Андрій	197
ПОСТВОЄННА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: ЦИФРОВІ ІНІЦІАТИВИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ	
Єленчук Анастасія	200
НАПРЯМИ ТА ВАЖЕЛІ ПОВОЄННОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ КРАЇН, ЩО ЗАЗНАЛИ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ	
Коба Максим	206
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазаренко Влада	209
ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Параскун Алла	212
ВІТЧИЗНЯНИЙ АУТСОРСИНГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ	
Прокопів Юлія	217
SWOT-АНАЛІЗ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Стаценко Анна, Погорелова Олена	220
ПЕРЕБУДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	

УДК 338.24:004

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ РІВНЯ ЦИФРОВОЇ ЗРІЛОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Оксана Корнієнко

*кандидат економічних наук, доцент кафедри інтелектуальної цифрової
економіки*

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

kornienko.oksana@nuos.gmail.com

Анотація. *Визначено основні цифрові інноваційні технології, що застосовуються на сучасних підприємствах при здійсненні господарської діяльності. Окреслено структуру цифрової зрілості на інституційному рівні. Запропоновано методичний підхід до визначення ступеня цифрової зрілості компанії на корпоративному рівні.*

Ключові слова: *трансформація, підприємство, маркетинг, цифровізація, цифрова зрілість.*

На цифрову трансформацію суб'єктів господарської діяльності впливають інноваційні перетворення, спосіб взаємодії учасників процесу, зміни технологічних укладів, а також кризові явища для країни (пандемії, воєнні конфлікти). Діджитал-інновації (великі дані, штучний інтелект, Інтернет речей) мають великий вплив на споживацьку поведінку і є драйверами багатьох трансформаційних процесів. Тому, очевидно, виникає потреба в аналітичному підході до аналізу рівня цифрової зрілості, в першу чергу, маркетингової діяльності підприємств.

Під цифровою зрілістю розуміють готовність і здатність організації змінюватися та застосовувати інноваційні цифрові технології залежно від наявних ринкових тенденцій, щоб залишатися конкурентоспроможними у глобальному вимірі [1].

Оцінка цифрової зрілості є стратегічним інструментом для діагностики готовності системи, послуг і цифрових можливостей для розробки інноваційних гнучких діджитал-засобів. На інституційному рівні його мета – допомогти урядам проаналізувати ключові прогалини внутрішніх операцій та визначити можливості для покращення ситуації за рахунок використання цифрових технологій [2].

Представлена структура цифрової зрілості покликана допомогти урядам у всьому світі оцінити свою готовність до здійснення цифрової трансформації. Вона оцінює поточний цифровий потенціал за шістьма ключовими параметрами: технології та рішення; політика та правила; компетенції та розвиток потенціалу;

орієнтованість на користувача; визначення та надання послуг; інституційна основа та співпраця (рис. 1).

Підприємства з потужними проявами цифрової зрілості майже в 2,5 рази частіше фіксують приріст чистого прибутку і доходів, ніж ті підприємства, в яких відсутні ознаки цифровізації. Цифрова зрілість маркетингової діяльності проявляється в перманентній конкурентній перевазі підприємств за основними показниками ефективності. Зазвичай, цифрова зрілість формується через синергетичний ефект «сильні компетенції та традиційні навички», до того ж лідерські проявленості, корпоративні взаємовідносини і діджитал-культура найбільше впливають на зазначений ефект.

Рисунок 1 – Структура оцінки цифрової зрілості на інституційному рівні [3]

Визначаючи вектори поліпшення маркетингової діяльності компаній в умовах глобальної діджиталізації, запропоновано методичний підхід до визначення рівня їх цифрової зрілості на внутрішньокорпоративному рівні (рис. 2).

Зазначений підхід передбачає на першій стадії метод експертних оцінок за такими показниками цифровізації як: цифрова інфраструктура; цифрові інституції, цифрові компетенції, цифрова активність. На другій стадії визначається рівень вагомості та здійснюється кореляція за ступенем значущості. На третій стадії проводиться оцінка цифрової активності, тобто ступеня залученості підприємств у запровадження цифрових технологій у повсякденній маркетинговій діяльності. На завершальній стадії визначається ступінь цифрової зрілості за рахунок використання матричного підходу.

Рисунок 2 – Схема визначення рівня цифрової зрілості підприємства

Оскільки, процес цифровізації набуває нової сили з кожним днем все більше і більше, вітчизняні компанії в межах спільних партнерських угод з венчурними капіталістами, інноваційно-технологічними підприємствами, запроваджують інноваційно-інвестиційні проєкти у свою бізнес-практику. Будь-яке рішення з імплементації цифрової технології вимагає багато зусиль, найціннішого ресурсу – часу, і, звичайно, фінансових ресурсів на реалізацію, навчання кадрового складу, проте результат завжди виправдовує витрачені на це ресурси.

Висновковуємо, що суб'єкти господарської діяльності є більш активними користувачами цифрових інновацій, ніж виробники, що зумовлено специфікою їхньої професійної діяльності. Взаємодія з покупцями вимагає від підприємств гнучкого реагування на зміни їхньої споживацької поведінки не лише в фізичному просторі, але й в цифровому середовищі.

Література

1. Щербатенко Олексій. Перспективи та перешкоди цифрової економіки в Україні. URL: <https://nachasi.com/2020/01/29/what-makes-ukraine-digital/>.
2. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2022. № 1. С. 39–42.
3. Digital Maturity Assessment – Lao PDR Supporting Digital Government Transformation https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-08/UNDP_LaoPDR_DMA_2022.pdf.